7/2109 423-3

T.C
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü

15 [illegible]

SAYI : SPGM/ 355 -331
KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26 Mayıs 2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2109-5706/ 13715 sayılı yazıları.

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut Göksu'nun ilgide kayıtlı yazılarına konu soru önergelerinin yanıtları ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

İsmail CEM
Bakan

EK: 3 s.

7/2109 424

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMUT GÖKSU'NUN

SAYIN BAKANIMIZA YAZILI SORULARI VE YANITLARI

Gelişmekte olan 8 ülkenin işbirliği ile kurulan D-8 projesi ile ilgili olmak üzere;

Soru 1: Bugüne kadar hangi kararlar alındı? Bu kararlarla ilgili neler yapıldı?

Yanıt 1: D-8 Ekonomik İşbirliği Örgütü, üye ülkeler Devlet ve Hükümet Başkanlarının 15 Haziran 1997 tarihinde İstanbul'da yaptıkları zirve toplantısında kabul ettikleri İstanbul Deklarasyonu'yla kuruldu. Devlet ve Hükümet Başkanları bu toplantıda, Örgütün amaçlarını, organlarını ve çalışma yöntemlerini belirleyerek, işbirliği alanlarını ve bu alanlarda yapılacak faaliyetlerin koordinasyonundan sorumlu ülkeleri saptadılar. Türkiye, Sanayi, Sağlık ve Çevre Sektörlerindeki faaliyetlerin koordinasyonundan sorumlu ülkedir.

Soru 2: Üye ülkeler, kurulduğu günden bugüne kadar neler yaptılar ve nelerin yapılmasını önerdiler?

Yanıt 2: Devlet ve Hükümet Başkanları aynı toplantıda, üye ülkelerce önerilen pek çok proje arasından aşağıda zikredilen konuları öncelikli işbirliği projeleri olarak belirlediler:

- Tarım İlaçlama Uçağı imali
- Sanayi ve Teknoloji Data Bankası kurulması
- Uluslararası Ticaret ve Pazarlama Şirketi kurulması
- bankacılık ve sigortacılık konusunda işbirliği
- fakirliğin bertaraf edilmesi için politikalar oluşturulması
- su ürünlerinin geliştirilmesi

Bunlardan Tarım İlaçlama Uçağı projesi, Türkiye Uzay ve Havacılık Sanayii (TAİ) tarafından tamamlanmış olup, halen prototip uçağın deneme uçuşları yapılmaktadır. Bilahare ticari imalat aşamasına geçilerek uçağın pazarlanması planlanmaktadır.

Sanayi ve Teknoloji Data Bankası Tahran'da kurulmuş olup, bununla internet aracılığıyla üye ülkeler arasında bilgi akımı sağlanmaktadır.

Uluslararası Ticaret ve Pazarlama Şirketinin kurulmasıyla ilgili hazırlıklar Kahire'de sürdürülmektedir.

./..

Diğer üç konuda bir çok toplantı ve seminer düzenlenmiş olup üye ülkeler bu alanlardaki politika ve deneyimlerini birbirlerine aktarmışlardır.

Daha sonra 1999 yılı Mart ayında Dakka'da yapılan II. Devlet ve Hükümet Başkanları Toplantısı'nda yeni hedefler saptanmıştır. Bunlar arasında enerji, çevre, gıda tedarik ve güvenliği, gümrük formalitelerinin basitleştirilmesi, vizelerin kolaylaştırılması, bankacılık faaliyetlerinin ahenkleştirilip basitleştirilmesi, deniz taşımacılığında işbirliği, küçük ve orta ölçekli sanayilerin geliştirilmesi gibi konuları saymak mümkündür. Bu arada, bu yıl Ocak ayında, üye ülkeler ticaret ve sanayi odalarıyla iş konseylerinden oluşan bir D-8 Ticaret Odaları ve İş Konseyleri Federasyonu kurulmuş; Federasyon'a ilişkin Şart da kabul edilmiştir.

Soru 3: İstanbul'da olduğu söylenen icra direktörlüğü çalışıyor mu? Çalışıyorsa kaç eleman istihdam ediliyor? Görevlendirilen eleman sayısı yeterli mi?

Yanıt 3: İstanbul'da yerleşik İcra Direktörlüğü 1 Temmuz 1997 tarihinden beri faaliyetlerini sürdürmekte olup, aşağıda beşinci soruya cevaben belirtilen Örgüt organlarına hizmet sunmakta, raporlar ve karar tasarıları hazırlamaktadır. Örgütün halen tamamen Türk personelden ibaret olan kadrosu 1 İcra Direktörü, 1 yardımcısı, 1 bilgisayar operatörü ile 1 şöför ve 1 kavastan oluşmaktadır. Başlangıçta sekretaryanın uluslararası hale dönüştürülerek genişletilmesi öngörülmüş ise de, mevcut kadronun görevini gayet etkin ve başarılı bir şekilde sürdürmesi nedeniyle üye ülkeler şimdilik bundan sarfınazar etmişlerdir.

Soru 4: Dışişleri Bakanlığı bünyesinde icra direktörlüğü dışında D-8 Projesi ile ilgili çalışma yapan birim var mı?

Yanıt 4: Çeşitli Bakanlıklarımız ile hükümet dışındaki kuruluşlarımız D-8 Örgütünün faaliyetlerine işbirliği konularının mahiyetine göre katılmaktadır. Diğer üye ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de, D-8 ile ilgili faaliyetlerin koordinasyonunu Bakanlığımız yürütmektedir.

Soru 5: Üye ülkeler arası takip komisyonu var mı? Varsa takip ile ilgili raporlar hazırlanıp inceleniyor mu ve varsa bu raporlar neleri içermektedir?

Yanıt 5: İstanbul'da yapılan I. Zirve Toplantısı'nda üç organ oluşturulmuştur. Bunlar, Zirve Toplantıları, Bakanlar Konseyi ve Komisyon'dur. Üye ülkeler **Zirve Toplantıları'nda** Devlet ve Hükümet Başkanları, **Bakanlar Konseyi'nde** Dışişleri Bakanları ve **Komisyon'da** ise Dışişleri Bakan Yardımcıları veya Müsteşar Yardımcıları tarafından temsil edilmektedirler. Zirve Toplantıları iki yılda bir, Konsey Toplantıları her yıl, Komisyon Toplantıları da yılda iki kez yapılır.

Komisyon Zirve Toplantıları'nda Devlet ve Hükümet Başkanlarınca alınan kararlar ve verilen talimatlar uyarınca Örgüt faaliyetlerinin uygulanmasını sağlar ve Konseye rapor verir. **Bakanlar Konseyi** işbirliği politikalarını saptar ve gerekli kararları alır. **Zirve Toplantıları** ise yapılan faaliyetleri izleyip değerlendirerek bunların sonucuna göre Konsey ve Komisyon'a gerekli direktifleri verir.

Soru 6: Üye olmak isteyen yeni ülkelerin olduğu iddia ediliyor, bu doğru mu, doğru ise bu ülkeler hangileridir?

Yanıt 6: Örgüt kurulduktan sonra bazı ülkeler D-8 faaliyetlerine ilgi duyduklarını hissettirmişlerdir. İstanbul Deklarasyonu'nda D-8 ülkeleriyle ortak değerleri paylaşan devletlere üyeliğin açık olduğu kaydedilmiş ise de, şimdiye kadar resmi üyelik talebi olmamıştır. Üye ülkeler arasında genel eğilim, bu konunun ancak Örgütün kökleşip derinleşmesinden sonra ele alınabileceği yönündedir.

Soru 7: D8 ile ilgili alınan resmi kararlar nelerdir, bunların ne kadarı uygulanabildi?

Yanıt 7: D-8 ile ilgili olarak Komisyon, Konsey ve Zirve Toplantıları'nda çok sayıda karar kabul edilmiş ve bunlar uygulanmıştır. Yukarıda da belirtildiği üzere, Devlet ve Hükümet Başkanları bunların uygulanmasını esasen izlemektedirler. Önümüzdeki yılın ilk aylarında Kahire'de yapılacak III. Zirve Toplantısı'nda da halen yürütülmekte olan faaliyetler gözden geçirilecektir.

Soru 8: D-8 kurulduğu günden bu yana ülkemize ekonomik bir katkısı oldu mu, olduysa nedir?

Yanıt 8: Yukarıdan da anlaşılacağı gibi, Tarım İlaçlama Uçağı örneğinde olduğu üzere, üye ülkeler, bir yandan çok somut projeler gerçekleştirirken, öte yandan da ticaretin gelişmesi için bir dizi önlem almışlar ve çeşitli alanlarda mevcut bilgi ve tecrübe birikimlerini birbirlerine aktarmışlardır. Bu haliyle Örgüt, diğer üyelere olduğu gibi ülkemize de yararlar sağlamıştır.